

Debreceni Ítéltábla

Bhar.I.562/2020/10. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2021. január 6. napján tartott nyilvános ülés alapján, ugyanazon a napon megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A közúti baleset okozásának vétsége miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2020. október 20. napján kihirdetett 18/A.Bf.178/2020/9. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A vádlott ellen a Nyíregyházi Járási és Nyomozó Ügyészség K.9009/2015/15. számú vádiratával 1 rendbeli, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 235. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége elkövetése miatt emelt vádat.

[2] A vádlottat a halálos közúti baleset okozásának vétsége miatt emelt vád alól a Nyíregyházi Járásbíróság 2017. május 23. napján kihirdetett 42.B.1428/2016/21. szám alatti ítéletével felmentette, megállapítva, hogy az eljárás során felmerült büntügyi költséget az állam viseli.

Ezen ítélettel szemben az ügyészség hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezést terjesztett elő. A Nyíregyházi Járásbíróság határozatát a vádlott és a védő tudomásul vette.

[3] A Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2018. május 31. napján kelt 3.Bf.587/2017/9. számú végzésével a Nyíregyházi Járásbíróság 42.B.1428/2016/21. számú ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a járásbíróság a közúti baleset okozásának vétsége miatt emelt vád alól tekintette felmentettnek Terhelt1 vádlottat.

[4] A Nyíregyházi Törvényszék felmentő határozatával kapcsolatosan a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség 2018. november 27. napján Bf.1506/2018/1/I. szám alatt a terhelt

terhére a Btk. 235. §-ában írt anyagi jogszabály megsértése okán felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, melyet elbírálva a Kúria 2019. június 6. napján kelt Bf.II.1630/2018/7. számú végzésével a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.587/2017/9. számú végzését hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A felülvizsgálati határozat elvi tartalma BH.2020. 97. szám alatt kerül közzétételre.

[5] A megismételt másodfokú eljárásban a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2019. november 27. napján kelt 1.Bf.426/2019/4. számú végzésével a Nyíregyházi Járásbíróság 42.B.1428/2016/21. számú ítéletét ismételten helybenhagyta azzal, hogy a vádlottat a közúti baleset gondatlan okozása vétsége miatt emelt vád alól mentette fel. Rendelkezett továbbá a meghatalmazott védő részére történő díj megállapításáról, valamint a másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költséget rendelkezése szerint az állam viselte.

A másodfokú határozattal szemben a terhelt terhére a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség 2020. február 10. napján Bf.122/2020/2. szám alatt ismételten felülvizsgálati indítvánnyal élt. A felülvizsgálati indítvány jogcíme a korábbival azonos tartalmú volt.

Ennek eredményeként a Kúria 2020. június 25. napján kelt Bfv.II.295/2020/5. számú végzésével a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.426/2019/4. számú végzése hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárás lefolytatására a Debreceni Törvényszéket jelölte ki.

[6] A Debreceni Törvényszék 18/A.Bf.178/2020/9. számú ítéletével a Nyíregyházi Járásbíróság 2017. május 23. napján kihirdetett 42.B.1428/2016/21. számú ítéletét megváltoztatva Terheltl vádlott bűnösségét állapította meg közúti baleset okozásának vétségében a Btk. 235. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontjára tekintettel, ezért a vádlottat 300 napi tétel pénzbüntetésre és 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte, az egy napi tétel összegét 2.000,- Ft-ban állapítva meg.

[7] A Debreceni Törvényszék határozatában döntött arról, hogy a 600.000,- Ft pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyez, egy havi részlet összegét 30.000,- Ft-ban állapítva meg. A közúti járművezetéstől eltiltás tartamába pedig beszámította a 2015. október 20. napjától 2016. november 6. napjáig eltelt időt. Az elsőfokú eljárásban felmerült 597.577,- Ft bünygyi költség vonatkozásában megállapította, hogy azt a vádlott köteles megfizetni az állam javára. A másodfokú eljárásokban felmerült 69.500,- Ft bünygyi költséggel kapcsolatban rögzítette, hogy azt az állam viseli.

[8] A másodfokú bíróságként eljáró Debreceni Törvényszék kioktatta az ügyészt, a vádlottat és védőjét a jogorvoslati lehetőségre.

[9] A határozat ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést a tényállás téves megállapítása miatt, bűncselekmény hiányában történő felmentés érdekében. A másodfokú bíróság határozatát az ügyész tudomásul vette.

[10] A fellebbviteli főügyészség átiratában utalt arra, hogy a vádlotti és védői másodfellebbezés az ellentétes döntést és másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezéseit és részét sérelmezi, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, így a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 615. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont I. fordulata és a (3) bekezdés a) pontja alapján a vádlotti és védői fellebbezés joghatályos.

A fellebbviteli főügyészség a fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást, indokoltan tartott az ügyben tárgyalást, hogy azon ismertetéssel az eljárás részévé tehesse a Nyíregyházi Törvényszék által 3.Bf.587/2019/9. számú, majd az 1.Bf.426/2019/3. szám alatt lefolytatott bizonyítások anyagát. Az elsőfokú ítélet tényállásának részbeni megalapozatlanságát az ügyben lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával összhangban az ítélet [21] – [29] bekezdésében foglaltakkal kiegészítve és helyesbítve megfelelően kiküszöbölte. A korrekcióval a tényállás megalapozottá vált, így a harmadfokú eljárásban is irányadónak tekintendő a Be. 619. § (1) bekezdésére is figyelemmel.

A fellebbviteli főügyészség átiratában utalva a Kúria Bf.II.1630/2018/7. számú, majd a Bfv.II.295/2020/5. számú felülvizsgálati határozataiban foglaltakra felhívta a figyelmet arra, hogy a Debreceni Törvényszék másodfokú eljárásában helyesen vizsgálta a KRESZ 49. § (2) bekezdésében, illetőleg a KRESZ 42. § (1) bekezdésében foglaltaknak az ügyben alkalmazható normáit, illetőleg e két rendelkezés elvi tartalmát, valamint a KRESZ 9. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

Utalt arra, hogy álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Kúria iránymutatásával összhangban hibátlan indokolással vezette le azt, hogy Terhelt¹ vádlott és sértett² sértett együttes szabályszegése okozta a balesetet. A baleseti veszélyhelyzetet a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a vádlott idézte elő azzal, hogy megszegte a KRESZ 49. § (2) bekezdésben írt közlekedési szabályt. A KRESZ 42. § (1) bekezdésében foglaltak megszegése a sértett részéről közreható okként értékelhető.

[11] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség átiratában kifejtette, hogy álláspontja szerint a törvényszék megfelelően elemezte tehát a KRESZ 49. § (2) bekezdésében rögzített szabályt.

[12] Az említettekkel összefüggésben a fellebbviteli főügyészség azon álláspontjának adott hangot, miszerint a vádlott a fokozott veszélyességű közlekedési helyzetben a piros lámpán való áthaladáskor a meggyőződési kötelezettségét nem tudta teljesíteni. A választott, legalább 97 km/órás sebesség mellett a baleset elhárítása eleve lehetetlen volt.

Az ügyészség álláspontja szerint a büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározott tényezők hiánytalan felsorolásának és megfelelő értékelésének eredményeképpen tehát a másodfokú bíróság - amellet, hogy helyesen minősítette a vádlott cselekményét - törvényese büntetéseket alkalmazott a vádlottal szemben. A vádlott terhére nem róható jelentős időmúlás, a büntetlen és kifogástalan előélet, továbbá a nagyfokú sértetti közrehatás, mint nyomatékos enyhítő körülmények a pénzbüntetés mértékében és a közúti járművezetés eltiltás tartamában kellőképpen tükröződnek. Az említettek tekintettel az ügyészség átiratában a Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt azzal, hogy álláspontja szerint a határozat valamennyi rendelkezése törvényes. Egyben jelezte, hogy az

ügyben – figyelemmel a Be. 621. § (2) bekezdésében foglaltakra – a harmadfokú bíróság tanácsülésen döntsön.

[13] A vádlott védője a Debreceni Ítéltáblához 2020. december 7. napján előterjesztett kérelmében a Be. 617. § és a Be. 598. § (4) bekezdésére hivatkozva nyilvános ülés kitűzését kérte.

[14] Az ítéltábla a védői kérelemre tekintettel az ügyben nyilvános ülés kitűzése iránt intézkedett.

[15] A vádlott és védője a Debreceni Ítéltáblához 2020. december 22. napján benyújtottak szerint fellebbezését részletesen indokolta. A fellebbezés indokolásában részletesen elemezte a Debreceni Törvényszék másodfokú határozatát. Álláspontja szerint a Debreceni Törvényszék ítélete alapvető kérdésekben ellentétes a beszerzett bizonyítékokkal és a KRESZ szabályok részbeni figyelmen kívül hagyásán és részben pedig téves értelmezésén alapult. A védői érvelés szerint filmfelvétel is bizonyítja, hogy a vád tárgyává tett időpontban az adott útszakaszon nem volt erős forgalom, ahogyan azt a Kúria megállapítja. Így ezen okból nem volt alacsonyabb biztonságos behaladási sebesség. Szintén filmfelvétel bizonyítja a védő álláspontja szerint, hogy nem legalább 97 km-es sebességgel haladt a vádlotti jármű, hanem maximum 97 km-es sebességgel gyorsított fel a vádlott amikor azt látta, hogy szabad útja van és a közlekedés többi résztvevője lemondott a javára az elsőbbségről. A védő rögzítette, hogy teljesen megmagyarázhatatlan, hogy miért nem észlelte a sértett sem a hang- sem pedig a fényjelzést és miért hajtott ki a féktávolságon belül a vádlott által vezetett gépkocsi elé.

[16] A védői érvelés szerint sem a Kúria, sem a Debreceni Törvényszék egyáltalán nem foglalkozik azzal, hogy az a hat sávós út, amelyen a vádlott közlekedik, az lényegesen magasabban van építve, mint a szervízút (nem közút), amelyről a sértett a kereszteződésbe több KRESZ szabályt megszegésével behajtott. Utalt arra, hogy álláspontja szerint a sértetti többszörös KRESZ szabályszegés kizárólagos oka volt a bekövetkezett balesetnek és a mentőgépkocsi vezető vádlott nem valósított meg olyan szabályszegést, amely alapján magatartása felróhatóvá vált volna. A védő arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sértett nem csupán sárga jelzésre, hanem piros jelzésre haladt be teljesen szabálytalanul a kereszteződésbe.

[17] Fellebbezésében megállapította, hogy „így a sértett sárga jelzésre érkezett és piros jelzés hatálya alatt hajtott be a vádlott által vezetett jármű elé”. A védői álláspont szerint a sértetti magatartás mellett nem lehet számon kérni a vádlottól a meggyőződés hiányát, hiszen bármilyen figyelmesen és gondossággal próbált meggyőződni a járművezető arról, hogy az adott sebesség mellett az élet- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti, a közlekedés másik résztvevője a közlekedési szabályok semmibe vétele mellett féktávolságon belül tilos jelzés ellenére behajt elé és a mentőjármű vezetője cselekvési késedelem nélkül intenzív fékezéssel sem tudja elkerülni a balesetet.

Az előbbiekre tekintettel a védő utalt arra, hogy a veszélyhelyzetet a sértett teremtette meg azzal, hogy váratlanul, tilos jelzés ellenére behajtott az útkereszteződésbe.

[18] A védő álláspontja alátámasztása érdekében utalt a BH2003. évi 272. számú jogesetben foglaltakra. Elemezte a KRESZ 49. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és összességében a Debreceni Törvényszék ítéletének megváltoztatását és Terhelt1 vádlott felmentését kérte tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a vádlott nem valósított meg bűncselekményt.

[19] A Debreceni Ítéltábla harmadfokú eljárásban megállapította a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakkal egyezően, hogy az ügyben a vádlott és védője joghatályos fellebbezést terjesztett elő. A másodfellebbezést, tehát az ellentétes döntést és a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezéseit és részét sérelmezte, melyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett. A joghatályos fellebbezés megnyitotta a harmadfokú eljárás lehetőségét és az előbbiekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az ügyben a Be. 617. §-a alapján harmadfokú eljárást folytatott le.

[20] Az előterjesztett fellebbezéseket a védő kérelmére tekintettel a 621. § (3) és (4) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta felül.

Az ítéltábla a határozatot az ügyész, a vádlott és a védő együttes hozzájárulására tekintettel a 2020. évi LVIII. törvény 210. § (6) bekezdése alapján tanácsulésen hozta meg.

[21] A felülbírálat során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy a másodfokú bíróság eljárása során nem sértett eljárási szabályt. Eljárásában nem merült fel olyan körülmény, amely akár relatív, akár pedig feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályszegésre utalt volna.

A Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság az ügyben tárgyalást tartott. E körben a Nyíregyházi Törvényszék által felvett bizonyítást iratismertetéssel a bizonyítás anyagává tette.

[22] A másodfokú bíróság az említettekre tekintettel minden vonatkozásban megalapozott tényállást állapított meg. Osztotta az ítéltábla a másodfokú bíróság álláspontját az alábbiakban is:

Az első fokon eljáró Nyíregyházi Járásbíróság a vádlott büntetőjogi felelősségét érintően jutott téves következtetésre. A téves következtetés arra vezethető vissza, hogy az ítélet jogi indokolásából kitűnően (10. oldal [2] – [3] bekezdés első mondata, [6] bekezdése) az elsőfokú bíróság a megkülönböztetett jelzéseket használó gépjárművek vezetőinek, így a vádlottnak is az elsőbbségi jogát lényegében nem a KRESZ 49. § (2) bekezdéséből, hanem a KRESZ 42. § (1) bekezdéséből vezette le, ennek okán azt tévesen értékelte.

A KRESZ 42. § (1) bekezdése szerint a megkülönböztetett jelzéseket (villogó kék fényjelzést és szirénát vagy váltakozó hangmagasságú más hangjelzést használó gépjármű, illetőleg minden ilyen gépjárművekkel kísért, közrefogott, zárt csoportban haladó megkülönböztetett

fényjelzést) használó gépjármű részére minden járművel, minden helyzetben elsőbbséget kell adni és akadálytalan tovább haladását félrehúzódással és a szükséghez képest megállással lehetővé kell tenni.

[23] A KRESZ 49. § (2) bekezdése szerint a megkülönböztetett fény- és hangjelzést együttesen használó gépjármű vezetője – a rendőr és a vasúti átjárót biztosító jelzőberendezések jelzéseit kivéve – a közúti jelzéseket, továbbá a 24-43. §-okban foglalt rendelkezéseket figyelmen kívül hagyhatja, ha magtartásával a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és meggyőződött arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan tovább haladást lehetővé tette.

[24] A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék e két rendelkezést összevetve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott a KRESZ 49. § (2) bekezdésében felsorolt feltételeket a jármű vezetése során nem teljesítette maradéktalanul. Ez a magatartása eredményezte a sértett halálához vezető közlekedési balesetet, illetőleg az Opel gépkocsiban ülő másik személy súlyos, több rendbeli sérülését.

Kétségtelen az is az említettek mellett, hogy a balesethez nagyban hozzájárult a sértett többszörös KRESZ szabályszegése.

[25] Az említett körben a harmadfokú bíróság álláspontja szerint alapvető az a kérdés, hogy a mentőgépjárművel 97 km-es sebességre gyorsuló vádlott a kereszteződést a részére adott piros jelzés hatálya alatt közelítette meg.

[26] A harmadfokú bíróság az említett körben osztotta a másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék álláspontját a másodfokú határozat [38], [39], [40] és [41] bekezdésében foglaltak szerint.

[27] Az ítéltábla álláspontja szerint az egyébként helyesen megállapított tényállás alapján az ügyben eljáró másodfokú bíróság megfelelően indokolta döntését. A védői érvelés utal a BH2003. évi 272. számú eseti döntésében rögzítettekre. E döntést akként értékeli, hogy ebben a határozatban kifejtett elvi tartalom ellentétes a BH2020. évi 97. számú döntésében foglaltakkal, illetőleg ellentétes jelen ügyben a két Kúriai felülvizsgálati határozatban rögzített megállapításokkal (Kúria Bfv.II.1630/2018/7., valamint Bfv.II.295/2020/5. szám). A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a védői érvelésnek az említett része téves.

A harmadfokú bíróság e körben utal arra, hogy az említett bírósági határozat bevezető I. pontja szerint a megkülönböztető jelzéseket használó és közlekedési szabályt nem sértő gépjármű vezetőjét nem terheli büntetőjogi felelősség a sértett többszöri közlekedési szabályszegésével váratlanul előidézett és előre számításba nem vehető elháríthatatlan veszélyhelyzet súlyos eredményéért.

Az előbbieket mellett az ítéltábla osztotta a Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróságnak a vádlott büntetőjogi felelősségével kapcsolatos álláspontját. A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokú bíróság e körben eleget tett indokolási kötelezettségének is. A harmadfokú bíróság szükségesnek tartja utalni a BH2020. évi 97. számú döntésére. E szerint a kiemelt veszélyességű helyeken a megkülönböztető jelzést használó jármű vezetőjétől is elvárás az, hogy olyan sebességgel közlekedjen, hogy a baleseti veszélyhelyzet lehetőségét átlássa és részéről az elhárítható legyen. Jelen ügyben az ítéltábla álláspontja szerint - összhangban a másodfokú bíróság határozatában leírt indokolással is - a vádlott nem tett eleget az előbbi bírósági határozatban is leírt kritériumnak, holott a lehetősége a baleseti veszélyhelyzet lehetőségének átlátásra és a baleseti veszélyhelyzet megelőzésére biztosított volt. Ebben a körben a harmadfokú bíróság utal a helyszíni eljárásokra, a szakértői véleményekre is. A vádlottnak meg volt a lehetősége arra, hogy figyelemmel kísérje a sértetti gépjármű mozgását. Még akkor is rendelkezésére állt ez a lehetőség, ha bizonyos időpillanatokban a jármű takarásban volt. Erre utalnak a helyszíni eljárásokkal kapcsolatos felvételek is.

[28] Az a körülmény, hogy a vádlott piros jelzés hatálya alatt érkezett a kereszteződésbe, lényeges különbséget tesz a védelem által hivatkozott BH2003. évi 272. számú jogesetben leírt tényállás, illetőleg a jelen elbírált jogesetben az elbírálás alapját képező tényállás között.

Következésképpen a Legfelsőbb Bíróság és a Kúria BH2003. évi 272. számú, valamint BH2020. évi 97. számú eseti döntései a tényállások különbözőségeire tekintettel alappal jutnak eltérő következtetésre a büntetőjogi felelősséget, valamint a sértetti közrehatást illetően.

[29] Az alkalmazott szankcióval kapcsolatosan szükséges az alábbiakra utalni:

A másodfokú eljárásban a Debreceni Törvényszék a vádlott terhére súlyosítóként értékelte a minősítésen túlmutató többleteredményt, enyhítőként vette figyelembe a jelentős időmúlást, a vádlott büntetlen előéletét, több, mint 20 éves vezetői múlt ellenére is kifogástalan közlekedési előéletét, továbbá a jelentős sértetti közrehatást, valamint a kiskorú gyermekek eltartásáról gondoskodást.

[30] A harmadfokú bíróság a bűnösségi körülmények értékelésével egyetért. Az enyhítő körülményekkel összefüggésben megjegyzi, hogy időközben a vádlott további szakképzettséget szerzett, jelenleg is az Országos Mentőszolgálatnál foglalkoztatják, vezető engedélyének visszaszerzését követően közlekedési fegyelme ellen kifogás nem merült fel.

Az előbbiekre is tekintettel a harmadfokú bíróság osztotta a másodfokú bíróság azon álláspontját, hogy a büntetési célok a vádlott estében pénzbüntetés és közúti járművezetéstől eltiltás együttes alkalmazásával elérhető.

A rendkívül súlyos eredményre tekintettel azonban az időmúlás és az egyéb jelentős enyhítő körülmények sem teszik lehetővé a másodfokú bíróság által alkalmazott szankció enyhítését.

[31] Az előbbiekre figyelemmel a harmadfokú bíróság a másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék ítéletét valamennyi rendelkezésére vonatkozóan a Be. 623. §-ában foglaltakra tekintettel helybenhagyta.

Debrecen, 2021. január 6.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Nagy Éva sk. bíró, Dr. Virágh Pál sk. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság 18/A.Bf.178/2020/9. számú ítélete az ítéltábla jelen határozatával a mai napon jogerős.

Debrecen, 2021. január 6.

Dr. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke